

ла с одной стороны создать заинтересованность малому бизнесу, и с другой стороны урегулировать движение денежных потоков, в том числе и в местные бюджеты с последующим их использованием на благоустройство и развитие территории.

Развитие сельского туризма позволит значительно увеличить приток туристов в Крым без государственных капитальных вложений и будет стимулировать поддержку, а затем и развитие социальной сферы села, развитие морского бизнеса и предпринимательства и, в определенной степени, развитие общественного сельскохозяйственного и перерабатывающего производства.

Таким образом, развитие сельского зеленого туризма содействует:

- популяризации отдыха и туризма в сельской местности;
- самозанятости сельского населения;
- развитию малого и среднего бизнеса на селе;
- созданию развитой инфраструктуры на селе;
- сохранению культурного наследия;
- формированию экологической культуры и т.д.

Дальнейшее развитие сельского зеленого туризма, как и других видов малого бизнеса, должно быть включено в стратегические планы развития Крыма. В настоящее время разработана Концепция сельского зеленого туризма, в которой определяется необходимость создания конкурентоспособного туристического продукта, который бы соответствовал международным стандартам. На основании разработанной Концепции предполагается разработка Программы развития сельского зеленого туризма в Крыму.

Проблема развития сельского зеленого туризма в Крыму требует дальнейшего изучения размещения сельского населения, характеристики рекреационных ресурсов различных районов Крыма, перспективных для развития данного вида туризма; совершенствования законодательной базы в области налогообложения и осуществления предпринимательской деятельности в сфере туризма, реализации мероприятий Концепции и Программы развития сельского зеленого туризма в Крыму.

Кожокар Ю.В.

МЕТОДИ ДЕРЖАВНОГО СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОСТІ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Вступ. Головне завдання державного управління в сфері промисловості – формування відповідного середовища для ефективної діяльності господарюючих суб'єктів. Негативні процеси в галузі є індикаторами нереалізованого потенціалу господарського управління, в основному, через недосконалу систему державного впливу. Реалізація державної регіональної промислової політики, включаючи послідовне вирішення завдань соціально–економічного розвитку регіонів, відбувається на основі законодавчих та нормативно–правових актів Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, місцевих органів влади.

Виклад основного матеріалу. „Управління” – це та ланка, де здійснюється трансформація й реалізація економічних законів розвитку суспільства, визначаються форми організаційно–економічних, соціальних відносин, його регіональні аспекти, виробляються форми й методи функціонування підприємств і організацій. Порушення принципів управління, економічних законів і закономірностей функціонування ринку на державному рівні веде до серйозної деформації економіки, соціальних потрясінь. Словосполучення ”державне управління” містить у собі систему понятійних елементів, головним з яких є дотримання міжгалузевого балансу. Сюди належить все, що забезпечує паритет цін в економіці. Основну частину проведених із цією метою заходів прийнято відносити до діяльності держави, спрямованої на створення прийнятних умов господарювання для промислових формувань із урахуванням особливостей галузі. Конкретними її напрямками є контроль цін на продукцію й послуги природних монополій, розумна податкова, кредитна, інвестиційна й цінова політика, формування системи страхування. Іншими важливими елементами державного керування є захист вітчизняного ринку від перенасичення імпортом продукції, соціальний захист робітників, розвиток науки, підготовка кадрів, забезпечення державного контролю (санітарно–епідеміологічного, екологічного, фінансового й ін.). Таким чином, державне управління складається з безлічі складних елементів. До загальних закономірностей, які визначають соціально–економічний розвиток області належать:

- підвищення регулюючої ролі держави в економіці;
- підвищення ролі місцевого самоврядування;
- підвищення ролі інтелектуальної власності;
- розвиток інноваційно–орієнтованих економічних систем (орієнтація економіки на кращі досягнення НТП).

До основних заходів державного регулювання промислового розвитку належать матеріально–технічне забезпечення, розвиток інфраструктури ринку, правова допомога, впровадження НТП, інвестування, кредитування, страхування, цільова фінансова підтримка, управління державною власністю, інформаційно–консультативне обслуговування, контроль діяльності господарських формувань й ін. При цьому розвиваються нові функції (стратегічне планування, квотування й т.д.).

Протягом останніх років незмінними залишаються основні цілі та пріоритети розвитку промислового комплексу регіону. Насамперед, це стабілізація роботи промислових підприємств, нарощування обсягів виробництва конкурентоспроможної продукції, розширення її асортименту, підвищення якості.

Основні напрями та завдання розвитку промисловості області визначаються пропорціями виробничої структури, що об'єктивно склалась на попередніх етапах соціально-економічного розвитку промислового комплексу; обумовлюються місцем України в світовому економічному просторі, перспективами виходу або відновлення позицій на міжнародному ринку, розвитком внутрішнього споживчого ринку, міжрегіональним розподілом виробничих сил, формування якого відбувається в Україні.

Вагомим чинником розвитку промислового комплексу регіону є поновлення діяльності спеціальної економічної зони «Миколаїв», яка поряд зі спрямованістю на забезпечення сприятливих умов діяльності та зовнішньоекономічного інвестування перш за все суднобудівних підприємств, що становлять провідну складову машинобудування області, стимулюватиме розвиток судового машинобудування та інших суміжних виробництв.

ВЕЗ є одним з інструментів сучасних інтеграційних процесів і структурних перетворень, залучення іноземних інвестицій. Вільна зона – це й найстаріший економічний інструмент державного регулювання.

Залежно від сучасного стану виробничої структури, в тому числі резервів ефективних виробничих потужностей, технічного рівня освоєної продукції, конкурентного середовища, капіталомісткості та показників обігу капіталу процес розвитку окремих галузей та підгалузей промисловості регіону відзначатиметься своїми особливостями, в тому числі:

Машинобудування та металообробка, стратегія розвитку цієї галузі полягає в мобілізації наявного потенціалу. Зокрема, суднобудування, що є профільною підгалуззю машинобудівного комплексу області, здійснює вдосконалення технологічної структури і здатне на випуск високоякісної експортоспроможної продукції в умовах пільг, наданих СЕЗ, мало можливість розв'язання найгострішої проблеми – зниження собівартості будівництва суден до рівня, що задовольняє замовників, нарощування обсягів виробництва і посідання відповідного місця на світовому ринку суднобудування.

В цій підгалузі передбачається: виникнення нових організаційно-правових форм, заснованих на виробничій кооперації, оптимальному розподілі робіт між підприємствами та залученні суміжних галузей і банківського капіталу.

Внаслідок реалізації інноваційних проектів суттєвих змін зазнає технологічна структура підприємств переважно в ланках збирально-зварювального та стапельно-збирального виробництв.

Поглиблена виробнича кооперація та організаційно-фінансова інтеграція дадуть змогу заводам працювати на основі контрактів та цілісних програм суднобудування, які перевершують можливості окремого підприємства.

Одним з головних чинників розвитку цієї підгалузі є міжрегіональний розподіл виробництва, в якому машинобудівні заводи Миколаївщини планують свою участь, ведуть організаційну та технічну підготовку.

Розвиток підприємств електронної та електротехнічної підгалузей стимулюватиметься позитивними макроекономічними процесами, що відбуватимуться в Україні і зрушеннями в роботі регіонального господарського комплексу, амортизаційні та інноваційні заходи якого забезпечать зростання попиту на продукцію цих підгалузей.

Більшість наслідків діяльності підприємств групи залежатиме від ходу амортизаційних та інноваційних процесів підприємств провідних груп, перш за все суднобудування області, радіоелектронної та електротехнічної галузі України.

Стратегія стимулювання розвитку енергетичної галузі полягає переважно у вирішенні завдань підвищення ефективного використання наявних і пошуку та впровадженні альтернативних джерел усіх видів енергії, оптимізації паливно-енергетичного балансу, застосування заходів по енергозбереженню, підвищенню екологічної безпеки. Проблема енергозбереження вирішуватиметься сукупністю організаційно-технічних та організаційно-економічних заходів, основними з яких є:

- жорстке лімітування витрат електроенергії, теплоносіїв та паливних ресурсів;
- впровадження обліку витрат електроенергії, тепла і газу;
- впровадження енергозберігаючих технологій, засвоєння випуску продукції з низькою енергоємністю експлуатації;
- впровадження альтернативних джерел електричної енергії, систем утилізації, рекуперації та зниження витрат тепла;
- вдосконалення паливно-енергетичного балансу регіону, перегляд його структури, залучення до нього паливних ресурсів вітчизняних родовищ.

Першочерговими завданнями кольорової металургії, представленої в області ВАТ «Миколаївський глиноземний завод», є забезпечення нарощування обсягів виробництва за рахунок ритмічної роботи, повноти завантаження наявних технологічних потужностей, підвищення якості продукції.

Одночасно з цим на підприємстві впроваджуватиметься низка інноваційних проектів, що мають на меті створити технологію комплексної переробки бокситів з випуском товарного червоного шламу, цеоліту, галію металевого, а також комплексу з переробки алюмінію.

Крім цього, підприємство планує інноваційні заходи щодо розвитку Дніпро-Бузького морського порту з будівництвом 16 терміналів, що сприятиме скороченню витрат по транспортуванню сировини; дасть можливість надавати замовникам додаткові послуги по переробці навалочних вантажів. На цей час підприємством вживаються заходи щодо будівництва, модернізації та реконструкції 10-ти технічних переділів глиноземного виробництва і закінчення будівництва нового причалу, що дозволить збільшити потужність заводу до 1300 тис. тонн глинозему на рік.

Враховуючи, що більшість провідних підприємств легкої промисловості області адаптувались до рин-

кових умов і освоїли виробництво конкурентоспроможної продукції, яка на давальницьких засадах виробляється переважно на іноземні замовлення, основними завданнями галузі є засвоєння та насичення високоякісними виробами перш за все вітчизняного ринку та ринку країн СНД.

Вищезазначені завдання ґрунтуються на об'єктивних передумовах, а саме:

- підвищення життєвого рівня населення та пов'язаного з цим підвищення якості споживання і попиту населення;
- створення сприятливих правових та організаційно–економічних умов для вітчизняних виробників;
- розвиток вітчизняної сировинної бази.

Перелічені передумови дають більшості підприємств галузі можливість значного нарощування обсягів виробництва, в тому числі поступового здійснення якісних змін у зовнішньоекономічних відносинах, перш за все перехід з давальницьких умов на роботу на придбаній вітчизняній та імпорتنій сировині.

Економіка Миколаївського регіону, яка традиційно ґрунтується на галузях суднобудування та енергетичного машинобудування, обумовлює наявність потужної мережі науково–технічних та проектно–конструкторських установ з кваліфікованими кадрами.

З метою виконання державної науково–технічної політики, збереження та відновлення науково–технічного потенціалу області, вирішення регіональних науково–технічних проблем, сприяння розвитку наукових підприємств і колективів та поглиблення інноваційної спрямованості науково–технічних розробок забезпечується вирішення пріоритетних регіональних проблем.

Висновки. Найбільш пріоритетними проблемами області є: збереження науково–технічного потенціалу області, особливо в галузі суднобудування і енергетичного машинобудування; екологічно чиста енергетика та ресурсозберегаючі технології; нові речовини та матеріали. Напрями вирішення вищезазначених економічних проблем: Впровадження принципово нових технологій в суднобудівній галузі, які дозволяють створювати конкурентоспроможну продукцію підвищують експортний потенціал України, сприяють стабілізації та подальшому розвитку суднобудівної галузі. Впровадження енерго- та ресурсозберігаючих технологій. Розвиток нетрадиційної енергетики, модернізація, реконструкція та оновлення технологій, які сприяють зменшенню енерговитрат, впровадження механізмів економії енергії, впровадження безвідходних та екологічно–орієнтованих технологічних процесів, застосування відновлювальних джерел енергії. Створення нових матеріалів та речовин, виробництво яких пов'язане зі значним зниженням енерго–, матеріаломісткості, матеріалів та речовин з підвищеною надійністю, довговічністю та конкурентоспроможністю на світовому ринку, створення імпортозамінних нових матеріалів та речовин. Впровадження технологій, направлених на зменшення ресурсомісткості виробництва, перехід на наукоємні, інформаційні та біотехнологічні типи виробництв, впровадження технологій забезпечення економії первинних ресурсів, вирішення проблем утилізації відходів виробництва, впровадження технологій, спрямованих на розв'язання проблем екологічної безпеки.

Джерела та література

1. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства (організації) Навчальний посібник. За редакцією Сіваченка І.Ю. Київ ЦУЛ 2003, 186с.
2. Дженстер П., Хасси Д. Анализ сильных и слабых сторон компании: определение стратегических возможностей: перевод с английского – М.: Издательский дом „Вильямс”, 2004. – 384с.
3. Головне управління статистики у Миколаївській області. Статистичний щорічник Миколаївської області за 2004 р. За редакцією П.Ф.Зацаринського.

Кондрашов С.Ю.

КОМПЛЕКСНАЯ ОЦЕНКА ФИНАНСОВОГО СОСТОЯНИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ (на материалах ОАО «Пневматика»)

Комплексная оценка финансового состояния предприятия предполагает проведение анализа динамики первооценочных показателей финансового состояния предприятия за определенный период времени (минимум за три года) и оценку вероятности банкротства предприятия. Проанализируем результаты расчетов основных групп показателей, характеризующих финансовое состояние ОАО «Пневматика» за 2003–2005 годы.

В процессе анализа была использована методика коллектива ученых Киевского Национального Экономического Университета им. Вадима Гетьмана Буряка Л.Д., Кулиша А.П., Нам Г.Г. и др. (9, с.104). В качестве первичных оценочных показателей они предлагают следующие:

- 1). Показатели имущественного состояния предприятия:
  - сумма хозяйственных средств предприятия;
  - удельный вес активной части основных средств;
  - коэффициент износа;
  - коэффициент пригодности;
  - коэффициент обновления;
  - коэффициент выбытия.
- 2). Показатели ликвидности и платежеспособности:
  - величина собственных оборотных средств;
  - коэффициент абсолютной ликвидности;